

DÉLSOMOGY

Megjelenik Szigetvárott hetenkint egyszer: Vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 8 korona. — Félévre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona 50 fill.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Bárvárh Gyula
felelős szerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Igmándy-utca 60. szám.

Kéziratot vissza nem adunk.
Nyílt-tér garmond sora 40 fill.

Közegészségünk.

— Irta: **Gerlóczy Zsigmond dr.** —
Budapesti egyetemi tanár.

Minden igaz fia e sokat sanyargatott hazának érzi, hogy a nemzet életében nagy és nevezetes fordulopontra jutottunk. Fölebredt a szunyadozó nemzeti erő, amely vehemens erővel követeli jogait minden téren. A jog nélkül való széles népretegek, amelyek a lelketlen politika nemzetellenes céljai elérésére eszközül akart fölhasználni, ime most azok szájából hallják a fölszabadításukat célzó mesze kiható népboldogító programot, akiknek már régóta is az volt a becsületes szándékuk, akik azonban — megszire állván a hatalomtól — abból eddig mit sem valósíthattak meg.

De figyeljünk csak egy keveset és nézzünk körül az országban. — Miről folyik a beszéd? Előtérben áll az általános szavazati jog. — Ez természetes hisz' ennek jegyében született meg a mai nagy kormány. E kérdés mellé sorakozik az önnálló magyar hadsereg, vagy legalább is a magyar vezényszó, az önálló-vámterület, a

magyar udvartartás, a nemzeti népnevelés, stb. Kétségtelenül megannyi régen hangoztatott és minden magyar szivében élő vágyakozás.

De beszél-e valaki arról, hogy a nemzet boldogulásának alapja: *jó közegészségügye?* Fejtegetik-e azt, hogy az általános szavazati jog mitsem ér annak, aki beteg, aki satnya, erőtlen és munkára képtelen? Pedig népünknek éppen az a rétege, amely jogokért kiabál, nélküli mind ama tényezőket, amelyek az egészsége fönntartására irányulnak.

A magyar nép ugy városokban, mint falvakban tulnyomon silányul táplálkozik, egészségtelen lakásokba lakik, munkájában sem védi magát az ártalmas hatásoktól. Istentől nyert erőteljes szaporodó képességét lerontja sőt nem egy helyen semmivé teszi az óriási gyermekhalandóság; egészséges vérért betegségek mételeyezik meg s egész népretegeket az alkohol tesz tönkre. Iszonyu pusztításokat okoz fajunkban a tüdővész s egyéb fertőző betegségek is tizedelik népességünket.

Hazánk közegészségügye mindenkoron csak mostoha elbánásban részesült. Ma sem igen bolygatják azo-

kat a kérdéseket, amelyek a fönt elsorolt nagy bajokat szerves kapcsolatban vannak.

Nem várhatunk mindent az államtól, magunknak is tennünk kell valamit! A társadalmi szervezkedés csodákat művelhet. Ime a tulipánkert mozgalma oly erőteljes hullámokat vert fel, hogy a legszebb reménnyel nézhetünk iparunk fejlődése elé.

Az egészség védelmét is előbbre vihetjük s az ország közegészségügyét lényegesen javíthatjuk, ha mindannyian törődünk egészségünkkel. Mert különös dolog, de ugy van, hogy nálunk a magyar ember sokkal több gondot fordít, a lova, a tehene, a disznaja és egyéb állatja egészségére, mint a saját édes magzatjára.

A nép oktatása, egészségügyi kérdésekben való fölvilágosítása oly magasztos munkakör, amely iránt minden állampolgárnak szakadatlanul érdeklődni kell. Ámde a közegészségügy javítására hozott törvények és rendeletek mit érnek, ha azoknak szándékát a nép meg nem érti. A népet tehát ily irányban nevelni szükséges.

A nevelésnek ezt a munkáját végzi az Országos közegészségügyi Egyesület.

Egy csomó fü.

— A „Délsomogy” eredeti tárczája. —
Irta: **Vertesy Gyula.**

A komor nagy emeletes házak között a cseppnyi kis zöld folton, a József téren, sápadt arcu sovány karu kertészlegények vágják a gyöngye száru, sárgászöld színű füvet.

A legények ványadt izmu karján fel van gyűrve az ingujj, hogy szabadabban mozgathassák a sarlót. Sárga areukról csak ugy csorog a verejték, mintha valami nagy munkát végeznének. Pedig az a sok hosszú keskeny fűszál olyan könnyen dől, olyan megadással hajtja oda sovány természet az éles sarló alá!

Nem ugy, mint az a hatalmas erős levelű fü, amelyiket pusztai ég napsugára tiszta

vizü harmat, meg Zagyvaparti üde friss levegő táplál.

Az bezzeg nem adja meg magát, olyan hamar. A kaszáslegények naptól barnavörösré szitt hatalmas karjain ugyancsak duzzadnak az erek, míg a hatalmas nagy réten, mely onnan a dombról ugy néz ki, mint valami bolyhos sötét zöld plüs-szőnyeg — szépen rendekbe fektetik a vastag levelű sarjufüvet.

A reggeli nap áttetsző sárgásfehér fátyollal borítja be a párázatos levegőjü rétet — s az aranyzóttas fátolu levegőn át a közelben, a fűszálakon csillogó harmatesöpek ugy látszanak, mintha ebbe a királyi fátyolba belerakott gyémántdarabok lennének — ott odébb pedig a hullámos sorokban kaszáló emberek, amint egyenletes rithmykus mozgással egész felső testükkel jobbra előre hajolnak, azután a vágás után megint visz-

szahuzódnak — ez az egész, jóformán nesztelen, folyton egyformán ismétlődő mozgása az embereknek ugy tűnik fel, mintha ott valami mesebeli árnyalakok mozognának, homályos csöndes alakok, csak lassanként lesz vakító fehérré egy-egy emberovon, amint a mindég feljebb feljebb hágó nap sugárkévéje végigdől a fehér gunyáju kaszásokon.

Azután a fátol szétfoszlik, s az égbolt kék kupja, mintha kiszélesedve borulna a réten mozgó emberek világos, éles körvonalaire.

A levegő, az a tiszta, meleg és mégis friss levegő csak ugy szűrődik be a gyaloglásban kifáradt ember kitágult porusain át, s a felső nyári kép nyugodt, csöndes staffage-ainek harmonikus hatása alatt olyan nyugodtnak, boldognak érzi az ember magát.

A frissen vágott, satnya, esenevész fü,

Legjobb és
legszebb kivitelben!

Urak figyelmébe!
Már 28 koronától feljebb készítünk elsőrangú szabásunk által tiszta gyapju kelmékből
férfi öltönyöket.
HEISLER FERENCZ és TÁRSA divatáruháza a Békához SZIGETVÁROTT.

Urak figyelmébe!

amely tagjait az egészség körébe vágó minden kérdésben tájékoztatja. Ennek az áldásos egyesületnek Budapesten van a központja, az intézősége, de vannak már az országban fiókjai is, így Békésvármegyében, Hódmezővásárhelyen, Kolozsvárott. *Somogyvármegyében* és Versecen. Van azokivül hölgyosztálya, alkohol-bizottsága, iskola-orvosi bizottsága és a venereás betegségek ellen küzdő bizottsága és vannak országsszerte lelkes tagjai a társadalom minden köréből.

Ez az egyesület most nem rég osztotta szét a Trefort jutalmakat, amelyeket az egészség terén szerzett érdemek elismeréseképpen mint elismerő okleveleket és pénzbeli jutalmakat főképpen tanítók, lelkészek, községi bírók és jegyzők stb. buzdításul kaptak.

Vajha az ország minden megyéjében alakulnának fiókjai az egyesületnek; vajha minél többen sorakoznának az egészségért küzdők táborába.

A vízvezetési terv.

Midőn e lap a vízvezetési tervünk műszaki leírását közölte, oly megjegyzéseket fűzött hozzá, mintha még az előkérdéseken sem estünk volna túl. — Nevezetesen, hogy helyes-e az ártézikut vizét vízvezetési cszélókra felhasználni.

Ha a város önerejéből furatta volna az ártézi kutat úgy még megtudnám, illetve meg tudtam volna érteni azt, hogy az ártézi kut vizének mikénti felhasználása, kérdés tárgyát képezi. Ámde akkor, mikor az ártézi kutat a város a vármegyétől, hogy megmondjam, ajándékol elfogadta, kötelessége az ajándékozó vármegye intencióit annak mikénti felhasználásában elfogadni. — A vármegyét akkor, midőn mindig több és több helyen ártézi kutat csináltak, elsősorban közegész-

ségi tekintetek vezérlik. — Az ártézi kutak vizét tehát elsősorban közegészügyi szempontból kell felhasználni.

Közegészügyi tekintetekből pedig a közszükségletet úgy elégítjük ki, ha az összes lakókat *elsősorban* ivóvízben részesítjük; ezután jönn az utcák öntözése, amivel kapcsolatosan ki lehet elégíteni a közbiztonságot is, a tűzveszély megakadályozásával. Ha ez a három közszükséglet ki van elégítve, jönne nézetem szerint a közvilágítás kérdése és csak ezután a luxus szempontok mint pl. fürdő stb. És ha mindezen szükségletek ki vannak elégítve, jönn az egyesek érdekének kielégítése az által, hogy a felesleges vizet egyeseknek átengedjük, pl. ipari cszélókra való felhasználásra.

Abban azt hiszem most már városunkban senki között nézeteltérés nincs, hogy mindenkinek az ivóvíz szükségletét az ártézi kut csak úgy tudja kielégíteni, ha annak vize mindenki által megközelíthető, tehát minden-hova el lesz *vezetve*. Ezen vízvezetékekkel aztán az utcák öntözése s a tűzesapok kérdése is megoldható. Ezen szempont szerint készült a vízvezetési tervünk.

Sajnos bármily bő is ártézi kutunk vízbősége, ennél többre nem lehet felhasználni. Sőt nézetem szerint a mostani vízvezetési tervek alapján ezekre sem elegendő.

Elhibázott dolognak tartanám, ha a vízvezetékünk elkészítésénél csak a lakosság mostani számát vesszük figyelembe, mert tekintettel kell lenni a jövőre is. Tehát én még a 6000 lélekszámot is kevésnek tartom, de ernyit kiindulási pontnak mégis elfogadok. — A betervezett terv első és főhibájának tartom tehát azt, hogy az csak 4000 lelket vesz figyelembe és így juttat egy lélekre 43 liter ivóvizet.

Kérdés már most elég-e ezen 43 liter fejenként.

Ha a többi magyar városok vízszükségletét vesszük figyelembe, arra az eredményre jutunk, hogy nagyon is kevés. — Mert ott, ahol a kötelező vízvezeték az egyes há-

zakra ki lett mondva, ahol tehát az angol closetek, a fürdőszobák általánosak, ahol az összes vízszükséglet a vízvezetékéből lesz véve, ott 75—95 liter vizet kell egy lélekre számítani.

De nálunk nem is lehet és nem szabad arra gondolni, hogy az ártézi vizet másra használják fel, mint ivóvíznek, öntözési és tűzoltási cszélókra. — És magát a vízhasználati szabályzatot is ezekből a tekintetekből kell megcsinálni. Így majd talán elég lesz a 43 liter.

Határozottan hibásnak, kárhóztatandónak és indokolatlannak tartom azonban azt, hogy már most át akarják engedni a vízvezeték vizét egyesek magánérdekének az által, hogy megakarják engedni a viznek ipari cszélókra való felhasználását. — És pedig azért mert 6000 lelket kell figyelembe vennünk; 6000 lélekre pedig csak 29 liter viz jut, amely mennyiség határozottan kevés.

Ezen azonban lehet segíteni az által, ha a kut magasságát leszállítják. A mostani terv. 8 m. magasságra van alapítva. Ezen magasságot tudomásom szerint azért kellett megállapítani, hogy emeletes épületeinknél a víz az emeletre is fel legyen vezethető. Ámde akkor, mikor csak az ivóvíz szükségletek kielégítésére kell szorítkoznunk, ez felesleges. Szükséges csak akkor a viznek az emeletekre való felvezetése, ha a closette és fürdőszobákra is súlyt fektetnünk. — Azonban erre gondolnunk sem lehet s az ártézi viznek ilyen cszélókra való felhasználását nézetem szerint — bár legsajátabb egyéni érdekeimet sérti is — el kell tiltani.

Ha tehát a kut magasságát 7 méterre leszállítják, úgy azt hiszem, a víz épügy elvezethető a végpontokig, a vízmennyiség pedig fokozódni fog oly mértékben, hogy a 6000 lélekre is fog mintegy 40 liter viz jutni.

Eszményi dolognak tartanám azt, ha a kut magasságát csak 1—2 méterben állapítanák meg, és ebből a magasságból egy 9—10 méter magas víztoronyba felszivaty-

azokhoz a hatalmas sarjrendekhez hasonlatos illatot áraszt — s az a beesett szemű, széles csontos vállu ember, aki ott ül a tér egyik padján — az illattal együtt a lelkébe érzi szállni a rég elmúlt falusi nyarak üde, friss hangulatát.

A sok éjjeli munkától kivörösödött, duzzadt pilláju, álmos szeme egyszerre csak felragyog mikor lassan csöndesen, mintha csak ködfátyolképeket látna, elvonulnak a szeme előtt a falusi nyári napok emlékei.

Jelentéktelen dolog az egész. Hiszen ott a falun, ott se történt vele semmi olyan nevezetes, semmi olyan kedves dolog, amit talán valami nagyon sajnálhatna — nem édes emlékek, nem boldog napok beszélnek hozzá ebből a hangulatból — dehogy, csak az elmúlt ifjuság, az elveszített remények, s az egészség emléke.

Ott is, akkor is csak olyan szegény legény volt mint most. Csakhogy tele remény-

séggel, egészséggel!

Azóta? Oh azóta mindakettőt elveszítette. Igaz, hogy nem egyszerre, a sors elég kiméletes volt hozzá, csak úgy lassanként, mint ahogy a megsebzett madár hullatja a szárnyait . . .

A levágott fű illatával összevegyül a föld szaga is — s ez a kettős kedves falusi illat, mintha csak valami láthatatlan seprű lenne, benyomul az agyába, s kikergeti onnan az elszomorító, homályos gondolatokat.

Pompás nap! — kiált fel vidáman. Könnyűnek, gyerekesnek vidámnak érzi magát! Épekelni, táncolni szeretne. Azután felugrik a padról, s nem tud ellentálni annak a vágyának, hogy oda ne üljön a fűbe s a fejét rá ne hajtsa a kis esomó levágott fűre, hogy közelről szívhatta be az illatát, hogy végignyújtózkodhasson a zöld szőnyegen, úgy mint hajdanán, otthon . . .

Ugy is tenne, ha a kertészlegény har-

sány bangon rá nem kiáltana, hogy ha részeg, hát maradjon otthon, de ne rontsa a kertét, mert rendőrt hívat!

A legénynek igaza van. Csakugyan maga is úgy érzi, hogy részeg! Hogy is gondolhatot olyat! Hiszen most itt van a nagy város kellő közepén, ahol nem teheti azt, amit otthon tett a zagyvaparti réteken.

Egyszerre csak lelkében a vígságot megint szomorú bus érzés váltja föl.

Miért jött ő el onnan? Onnan, ahol ha nem is volt semmije, de volt napja, levegője, szabadsága.

Oh csak még egyszer visszakerülhetne. Itt megfagy a lelke ezek között a kopár, hideg falak között. Az a tenyérnyi égbolt amit a nagy házak fölött lát, az nem elég neki, ezek a kis kassirozott kertek még csak jobban megfájdítják a szívét! Eszébe jut neki az igazi szép természet, odakint a falun.

Biztos pénz

takarítás mindenkinek a ki férfi fiu és gyermekruha szükségletét

KLEIN MÓR

ujonnan megnyitott üzletében

PÉCS

Irgalmasok-utczája 6. szám alatt szerzi be.

—

Óriási választék

mindenfajta ruhákban, a legelegánsabb kivitelben, bámulatos olcsó árak.

"Műhely"

—

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek

tyuznak a vizet. — Nem csak azért; mert így a víz tekintetében az összes igényeket ki lehetne elégíteni, hanem mert ezáltal egy oly hajtó erőt kellene a városnak beszerezni, amelynek okszerű felhasználásával a világítás kérdését is meg lehetne oldani. — Ezen eszmével nem gőzgépre és villam világításra gondolok, — amely túlköltséges, — hanem valami egész új hajtó erőre és világításra t. i. vagy a sirusra, vagy a benóidra.

Eszményi dolognak mondom ezt, mert költségtöbblettel jár; költségtől pedig — alig érhető módon — fázik városunk. Azonban a költségtöbblet még sem volna oly nagy, hogy legalább hozzávetőleges költségvetést ne kellene készíttetni.

A vízvezeték tervünknel egy főkérdés azonban az is, hol találjuk meg a 34000 koronára tett költségvetés fedezetét.

A kórházat oly annyira belevonni a költségviselésbe, hogy tőle tőkét is kérjünk, nem tartom méltányosnak, és nem egy városhoz méltónak. Elég lenne, ha a kórház vízhasználati díja egy, talán magasabb, egységdíjban lenne megállapítva. De azt sem tartom helyesnek, hogy csak egyesek fizessenek vízdíjat, t. i. azok, akik a vizet házaikba bevezetik. Mert nem csak ezek használják a vizet, hanem azok is, akik a közutak vizét élvezik. Méltányos tehát, ha ezek is hozzájárulnak a költségekhez.

Ezek volnának ugy általában megjegyzéseim. Volna azonban sok és lényeges részletkérdés is. Üdvös volna — ha ezekről is minél többet értekeznenk, vitatkoznánk sine ira et studio.

H I R E K.

Pesti rigmusok.

Bus alakok.

A tavaszi nap sugarában,
Verőfényes menybolt alatt,
Kacagó emberáradatban
Járkél egynéhány bus alak.

Ha most kirohanhatna a vasúthoz, megválthatná a jegyet haza, haza kis szülőfalujába! Déle otthon lenne, kifuthatna a rétekre, késő estig be se jönne, csatangolna réten, erdön, a Zagyvában megfürödnék, azután gyerekmódra bemászna valamelyik gyümölcsösbe, teleszedné a kalapját hamvas gyümölcsessel, majd a bársonyos gyepen versenyt futna a Mátráról lelengedező szellővel picit fűzfőket végigkergetne a tarlón, nappal színes lepkékre, alkonyatkor zugva repülő orrszarvu meg szarvasbogarakra vadászna, este azután elfáradva hazakerülne a kis paraszt házba, ahol a jóságos arcú öreg parasztasszony fejesóválva szidogatja:

— Jaj te csavargó! megint nem láttalak egész nap!

Már nem mondaná. Nagyon esendes már az a jó öreg asszony! A kis ház sines

Sötét az arcuk, mint az árnyék,
Mosoly nem nyílik ajkukon,
Remegve, nesztelen suhannak,
Hogy rájuk nézni: — szájalom,

Nap nap után sorvadnak asznak,
Megannyi eleven halott,
Mosolygó, fényes áradatban
Kik ezek a bus alakok?

Kik vagytok hát, ti néma árnyak,
Ti ünneprontók szóljátok!
És szól az egyik félve, halkán:
„Én voltam csak, már nem vagyok!”

S utána megszólal a többi:
„Mindnyájan voltunk, nem vagyunk,
Tölem Hont rettegett meg Árva,
Tölem Bereg, Csongrád meg Ung.”

„Csak voltunk! — Bár ne lettünk volna!
Most nem szenvednénk ily nagyon,
Nem volna oly nehéz a lelkünk,
Önvád nem gyötrené agyon.”

És a kacagó áradatból
Kicsendült egy hang: Túrjetek!
Ha mindenért van megbocsájtás,
Honárulásért nem lehet!

Fenő.

— **Adomány.** „A szigetvári kath. polgári kör” a plebánia templom orgonájára 10 koronát adományozott. Köszönet.

— **Uj pénzügyigazgató.** Az Eckensberger Károly halálával megüresedett kaposvári pénzügyigazgatói állást *Solymásy* Ágost tordai pénzügyi tanácsossal töltik be.

— **A sorozás Somogy megyében.** A honvédelmi miniszter arról értesítette Somogyvármegye alispánját, hogy abban az esetben ha az új parlament az ujoncozásra vonatkozó javaslatokat elfogadja, úgy az ujoncozást a megyében *junius 11-én* okvetlenül meg kell kezdeni olyformán, hogy a sorozásoknak a vármegye területénleg később *július 14-én* be kell fejeződniek.

— **Eljegyzés.** *Weisz* Bella kisasszonyt Szigetvárott eljegyezte *Deutsch* N. Nándor Pécsről.

meg, semmi sines meg.

Még talán jobb is így, mintha most is élne az édes anyja s egyre várná haza az ő híres fiát, akiből Isten tudja már mi lett. Nagy ur, miniszter, a királynak is ő oszt tanácsokat . . . .

Hogy mehetne haza kopottan, betegen hogy mondhatná el, hogy semmi se lettem, ostoba vagyok mert szegény vagyok, nem lehetek semmi, mert szegény vagyok . . . . Hogy vallaná be neki, hogy napidíjas — este meg korrektor egy lapnál — a felesége meg, aki most odahaza a harmadik emeleti nyomorult lakásban fürdeti a legkisebb gyermekét, közönséges szobaleány volt, akit csak azért vett el, mert így kevesebbe került a vele való együttélés.

Hogy mondhatná ezt is el? Mit szólana arra az a szegény öreg asszony, hogy a

— **Hazabocsájtják a póttartalékosokat.** *Jekelfalussy* honvédelmi miniszter kijelentette, hogy az összes póttartalékosokat *junius 30-ra* hazabocsájtják.

— **Ügyészi vizsgálat.** *Kulin* Sándor kaposvári kir. ügyész a lefolyt héten megvizsgálta a helybeli kir. járásbíró mellé kirendelt ügyészségi megbízottak hivatalos működését s a bírósági fogházat. Az ügyészségi megbízottak működésében tapasztalt rend és pontosságért elismerését nyilvánította. A fogházban talált példás tisztaság fölött pedig meglegedésének adott kifejezést.

— **Villámsújtott ember.** Mint lapunknak jelentik, a multkori óriási zivatárban *Bohár* Márton apátii lakost a villámsújtotta, de szerencsére semmi égési sebeket sem szenvedett s az ijedségen kívül más baja nem történt.

— **Fölvétel a pécsi papnevelő intézetbe.** A pécsi papnevelő-intézet igazgatósága közhírré teszi, hogy a pécsi szeminárium növendékei közé fölvételni kívánó tanulók fölvételi vizsgálatát ez évben *július 1 és 2. napján* fogják megtartani. — Azok a gimnáziumi tanulók, kik a IV., V., VI., VII. osztályt jó sikerrel elvégezték, vagy az érettségi vizsgálatot sikeresen letették, és a kisszemináriumba, illetve a VIII. osztályból a hittudományi tanfolyamra fölvételni akarnak, keresztlevéllel és iskolai bizonyítvánnyal ellátva f. é. *július 1-én* lehetőleg a délelőtti órákban, a szeminárium vice-rektornál jelentkezzenek, ahol a további teendők felől értesítést nyernek. — A fölvételi vizsgálat idejére a vidéki folyamodók a papnevelő-intézetben ingyenes teljes ellátást nyerhetnek, ha szándékukat néhány nappal előbb az intézeti vicerektornál bejelentik.

— **Hivatalos órák az adóhivatalban.** A kaposvári m. kir. pénzügyigazgatóság megengedte, hogy a szigetvári m. kir. adóhivatalnál a hivatalos órák *1906. június 1-től 1906. augusztus 31-ig* reggeli 7 órától délutáni fél 2 óráig tartassanak, oly módon, hogy a pénzkezelés a 9 órától délutáni 1 óráig terjedő hivatalos órákban eszközöndő.

fia, akihez grófkisasszonyok mennének el, szobaleányt vett el . . . .

Hogy mondhatná mindezt el, hogy mindabból amit a sors ígért neki, semmit sem váltott be, hogy az iskoláit is félben hagyta, élni kellett, mert kenyér kellett . . . .

Jobb az öreg nélinek ott a kis falusi temetőben álmadozni az ő kedves egyetlen fia nagyságáról, hírességéről . . . .

Nem, minek menne ő haza? Minek mutogatná magát azok előtt az emberek előtt, akik mind sokat vártak tőle. Nem akarta, hogy sajnálják . . . . Nincs neki már otthon semmi keresni valója. Ez az ő otthona. Itt legalább senki sem ismeri. Nem kell magát senki előtt se szégyelnie.

Az a másik, az a napsugaras, tiszta levegőjű édes otthon, az már mindörökre elveszett. Mindörökre.

Mit igyunk?

Az elsődrendű természetes szénsavas natrontartalmú ásványvizet, a mohai

Vegyvizsgálatok s ajánlatok az Ágnes-forrást az orvosok előtt nagyon kedvelt gyógyszerre tették s hamarosan óriási számban kerültek ki orvosi bizonylatok: dr. Kéty, dr. Stamborszky, dr. Berger, dr. Naundorf, dr. Borchardt, dr. Akantisz, dr. Blodig, dr. Fischer, dr. Mosely, dr. Rust, dr. Werner, dr. Gohardt, dr. Balogh, dr. Varga, dr. Szabó, dr. Scipades, dr. Moravcsik, dr. Glaser, dr. Markosfalvi, stb. ektől, a kik az Ágnes-forrást a legmelegebben ajánlották: ideges gyomorhajoknál, chronikus gyomorhurutoknál, főleg karibadi kura után, esontlagynál, angolkornál, vese- és hólyagbetegségeknel, étvágytalanságnál, verszegénységnel, mint óvszert fertőző betegségek ellen (tífus, cholera stb.) Háztartások számára másféliteresnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénásvával telttét víznél, sőt a szódaviznél is olcsóbb; hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse, nagyobb vidéki városokban árakotok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. A forrásközelég — Kapható minden fűszertüzletben és elsőrangú vendéglőben.

ÁGNES-

forrást, mert föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; Kedvelt borvíz! dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyögsóknál fogva kiténő szere a legkülönbözőbb gyomor-, légcső-, és húgyszervi betegségeknek.

Főraktár: Ocsodál Gusztáv urnál Szigetvár.

— **Árlejtési hirdetés.** Báró *Biedermann Rezső* ur a helybeli polgári leányiskola bebutorozására nyilvános árlejtést hirdet. Alulírott ezzel felhívja az ezen árlejtés iránt érdeklődő asztalos- és kárpitos mester urakat, hogy f. hó 20-án, vasárnap délután 4 órakor a helybeli állami polgári fiúiskola irodájában megjelenni sziveskedjenek. *Valentényi György*, igazgató.

— **Gyermek hull a mezőn.** A lakóesai esendőrség táviratilag jelentette, hogy az ottani mezőn egy új szülött csecsemő megcsontított és szétmarcangolt hullája találtatott. A hivatalos nyomozás és vizsgálat alkalmával kiderült, hogy tényleg bűntény esete forog fenn és a kis holttest már pár hónap óta rongyokba csavarva a szántóföldbe volt elásva. A gyermekgyilkos anya kiderítése miatt a további nyomozás folyik.

— **Ellopták a sárgát.** Nem volt lyukas *Nagy János* poklosi gazda istállójának tetje s mégis f. hó 16-ára virradóra kilopták a sárga csikót belőle, melynek értéke 300 korona. Ugyancsak akkor *Wilhelm Jakab* ottani koreszmáros udvarából egy zöldre festett kocsit s az istálló ajtó feltörése után onnét 2 pár új ló szerszámot összesen 460 korona értékben elloptak. A gyanu három kőbor cigány ellen irányul, kiket erélyesen nyomoz és üldöz a csendőrség.

— **Ragyogó ékszer játékonycélra.** Budapest fővárosnak egyik nagy látványossága a Nagypénteki Társaság irodájának fényes kirkakata: ragyogó, brillians nyakék, színeket játszó függő, gyűrű és egyéb női csecsebecsék teszik díszet a Nagypénteki Társaság játékonycélú sorsjátékának, melynek húzása június hó 9-én, tehát pár nap múlva lesz. Ez a főnyeremény annyira érdekes, hogy —

Hogy a kertész legény észre ne vegye, lopva lehajol a földre. Felvesz egy marok levágott fűvet s ajakához emeli; s míg szomorú fájd gondolattal, szinte a lelkébe szívja be ezt az ifjúságára, komor élete egynehány szép napjára emlékeztető illatot, az erős belelegzéstől, vagy a felindulástól vagy csak attól mert a tüdeje nem a legjobb állapotban volt — az egyik keskeny levelű fűszálra rábugygyant a szájából egy vércsöpp . . . . .

Szinte megvizsgálatódva nézte. Hát hátalan mégis nemsokára hazamehet!

Igen, haza, mert itt ebben a nagyvárosi szép rendes temetőben nem szeretne pihenni. Csak otthon, a kis, rendetlen, kidőlt, bedőlt fejfájú sirkertben. Ott a jó öreg asszony mellett. Az édes anyja mellett. Milyen jó is lesz ott! A nap rá fog sütni a sirra sűrű, buja növéssű fü fogja benőni, kacagó parasztyerekek fognak a ráboruló virágzó akácfa alatt játszani, a kis templom harangját minden délben, minden este ott huzzák meg a szomszédságában.

És nem kell magát szégyelnie senki előtt se, amiért hogy semmi sem lett belőle. Milyen jó is lesz! . . .

Hanem este, mikor odahaza, a fülledt levegőjü kellemetlen kis lakásban az asszonynak elmondja, hogy ugy-e ha meghal megteszi neki azt, hogy haza szállítatja, — hát az komisz feleselő eselédtempóval dobja oda neki:

— Hogyne, hiszen anynyi marad utánad, hogy még az utaztatásodra is telik. . . .

mint tudvalevő egyszer már ellopták s a károsult ékszerész 30.000 koronára megállapított kárának tetemes része volt. Most újra elkészült s a kik benne gyönyörködnek, azok azt mondják, hogy ez még szebb. Felhívjuk olvasóinkat, sziveskedjenek mielőbb megrendelni az egy koronás sorsjegyeket, mert míg értékes, vonzó sorsolásban lesz részük, — e mellett az elzüllesnek kitett gyermekeket mentik meg, felekezeti tekintet nélkül. Mert a tarsaság nem szolgál felekezeti érdekeket.

— **Jegyzők közgyűlése.** Somogyvármegye jegyzői egylete Kaposvárott, május hó 16-án délelőtt *Brüller János* elnöklete alatt, a vármegyeház nagytermében tartotta rendes közgyűlését, melyen mintegy száz jegyző jelent meg. A jegyzőkön kívül még ott volt *Sárközy Béla* alispán díszelnök is. *Brüller János* egyleti elnök üdvözlővén a nagyszámúban megjelenteket, a közgyűlést megnyitotta, melyen igen sok fontos és a jegyzők érdekelt tárgyaló indítványokat fogadtak el. Az új tisztviselői kar a következőképen alakult: Megválasztott elnöknek újból *Brüller János* ságvári, alelnöknek *Hagyórossy Gyula* szabási, II-od elnöknek *Nóthig János* törökkoppanyi, főjegyzőnek *Varga Vilmos* endrédi, I. aljegyzőnek *Razgha Gyula* köröshegyi, II-ik aljegyzőnek *Szabadi Károly* somogyzöbi, pénztárnoknak *Györkös Ferencz* hedrahelyi körjegyző. Választmányi tagok lettek a kaposvári járásban: *Jambrich Alajos* szennai a szigetváriban *Vargha Sándor* szigetvári, a nagyatáiban *Bosznay Kálmán* eszékölvi, a marcaliban *Grécy József* böhönyei, a tabiban *Kéz Sándor* tabi, az igaliban *Villaw Gyula* igali, a csurgóiban *Sárközy Andor* csurgói, a lengyeltóiban *Dömös Sándor* buzsáki és a barcsi járásban *Molvay László* babócsai körjegyző. A közgyűlés végeztével a községi és körjegyzők *Kapotsfy Jenő* főispánnal tisztelegtek, ahol *Brüller János* egyleti elnök üdvözlölte a főispánt. *Kapotsfy Jenő* főispán rendkívül szívesen fogadta az alispán vezetésével megjelent küldöttséget s hosszu beszéd kíséretében biztosította őket arról, hogy ismerve a községi és körjegyzők közjogi helyzetét, igenis mindent elkövet a kormánytól hogy helyzetük a törvényhozás által rendeztessék, hogy ekként ne legyenek kiszolgáltatva többé egy bekövetkező hazaellenes kormány vak eszközeinek. Ez általános lelkesültséget keltett beszéd után a főispán mindegyiktől meleg kézszerítással vett búcsút. Délután fél egy órakor társaság volt a Korona-szálló nagytermében, ahol *Kapotsfy Jenő* fő- és *Sárközy Béla* alispán is részt vettek. Az első felköszöntőt *Brüller János* mondotta, üritve a vármegye szeretett főispánjára, *Kapotsfy Jenőre* poharát. Utána a fő- és alispán s még többben mondtak felköszöntőket.

Török A. és Társa Budapest. Ha körültekintünk a magyar kir. szabadalmazott osztálysorsjáték felárusítói között, önkénytelenül a Török-cégünk fel előttünk. Ezen bankház a legnagyobb osztálysorsjáték felárusító és a legtöbb sorsjegyet hozza forgalomba. Ez nem is esuda, mert e bankház a játszó közönség kegyét minden egyes sorsjátékban a legnagyobb mértékben meghódította. Azonkívül vevői hatalmas szerencsével játszanak. Például e bankház szerencsés vevői egyedül egy sorsjáték 6. osztályában a két legnagyobb főnyereményt és pedig a 600.000, 400.000 koronásat egy millió korona összegben nyerték, egy másikban pedig a 600.000 koronás nagy jutalmat, a 100.000, 90.000, 60.000, 50.000, 30.000 és számtalan egyéb nagy főnyereményt. Úgy, hogy rövid idő alatt 25 millió korona óriási összeget fizetett ki szerencsés vevőinek. Ennélfogva megragadjuk az alkalmat hogy Török A. és Társa bankházát, melynek főüzlete Teréz-körút 46., főköja Váci-körút 4., Muzeum-körút 11. alatt van, mindenkinek ajánljuk. A terv szerint az I. osztály húzása már szerdán és pénteken, e hónap 23-án és 25-én lesz. A sorsjegyek árai: 1st — 12 kor., 1/2 — 6 kor., 1/4 — 3 kor., — 1/8 — 1 kor., 50 fillér. Aki tehát sorsjegyet akar vásárolni, forduljon bizalommal Török A. és Társához, Budapest.

Legujabb.

A szigetvári küldöttség Budapesten.

Tisztelgések a minisztereknél.

— A „Delsomogy” tudósítójától. —

Már lapunk múlt számában jeleztük, hogy több, a várost érdeklő nagyfontosságú dolgok kérelmezése végett a képviselőtestület kebeléből küldöttség megy fel Budapestre a miniszterekhez.

Olay Lajos országgyűlési képviselőnek az előljáráshoz intézett felszólítása folytán a deputáció, melynek tagjai: *Walde* Lajos, városbíró, *Vargha Sándor* főjegyző, *Dr. Kriszt Béla* esküdt, *Herger József*, *Baumgartner Adolf*, *Fuchs Zsigmond*, *Fischmann Adolf* városi képviselők és *Valentényi György* polgári iskolai igazgató, esütörtökön délután utaztak el Szigetvárról, kikhez *Dr. Gulyás* tanfelügyő is csatlakozott.

A küldöttség *Olay* képviselő vezetésével pénteken délben tisztelgett gróf *Apponyi Albert* vallás és közoktatásügyi miniszternél *Molnár Victor* államtitkarnál és *Morlin* osztályfőnöknél, azon kérelemmel járultak eléjük, hogy a polgári leányiskolát még ez év szeptember elsejére államosítsák.

A miniszternél *Dr. Kriszt Béla* terjesztette elő a kérelmet, míg az államtitkár és osztályfőnöknél *Olay* képviselő és *Dr. Gulyás* tanfelügyelő beszéltek az ügy érdekében.

A küldöttséget a miniszter és az államtitkárok akikkel tisztelegtek, szívesen fogadták és megígérték, hogy a község ezen kérelmét a legjobb indulattal fogják elintézni. Különösen *Molnár Victor* közoktatási államtitkár azon ígéretet is tette, hogy utána néz, vajjon ezen iskolának 1904-ben kiállításba helyezett államosítása folytán a szükséges fedezet az állami költségvetésbe fel van e véve? — S az esetben ha az 1906. évi költségvetésbe fedezet van, valószínű, hogy az államosítás már szeptemberre megtörténik. Ellen esetben csak 1907. január 1-től kezdve.

Nemkülömben *Darányi* földművelési minisztertől pedig azt kérték, hogy az országos állatvásár továbbra is a kibővítendő régi vásártéren legyen megtartható.

A földművelési miniszteriumban gróf *Andrássy Sándor* is a küldöttséghez csatlakozott, hol *Lestyánszky Sándor* államtitkarnál *Olay*, *Andrássy gróf* és *Vargha* főjegyző terjesztették elő a kérelmet. Az államtitkár azon kijelentést tette, hogy amennyiben a község és az uradalom más alkalmas állatvásárral nem rendelkezik, a kérelem megoldása oly formán lenne eszközölhető, hogy mindaddig amíg a községen kívül ilyen vásártérnek való terület nem áll rendelkezésre az állatvásárok a régi vásártéren tarthatók.

A küldöttség *Darányi Ignác* miniszternél is ilyen értelemben terjesztette elő kérelmét.

Wekerle pénzügyminiszternél is tisztelgni óhajtottak volna, de ő nem volt itthon.

Ugyszintén *Kossuth Ferencz* kereskedelmi miniszternél is, de sajnálatára *Kossuth* betegsége miatt nem fogadhatta a küldöttséget. A fenti miniszterekhez intézett kérvényeket *Olay* képviselő vette át, ki ígért tőn, hogy a város érdekében mindent el fog követni. Ha ez neki sikerül, úgy óriási lépés volna ez a haladás terén Szigetvárott, s ezáltal képviselőnk bokros érdemeit gyarapítaná. S végül ha minden sikerül, úgy az oroszlanrész *Andrássy Sándor* gróftól és *Olay* képviselőt illeti. A küldöttség tagjai a tisztelgések után még egy két napig időztek a fővárosban.

Kiadja a szerkesztőség.

Nagy választék
nap és esőernyő
ujdonságokban.

Valódi hazai gyártmányu
Delain, batist és
kartonok.

Különlegességek
himzett vászon
és batiszt ruhák
valamint
blousokban!

Valódi angol zefírek!

Ujdonságok
nyári férfiingek,
nyakkendők
és
mellényekben!

DEUTSCH DÁVID FIA

divatáruházában

SZIGETVÁROTT.

TÖRÖK a SZERENGSE KOVÁCSA!

Felülmulhatatlan az a szerenese, mely bankázunknak ked-
vez. Rövid idő alatt 25 millió koronánál
több nyereséget fizettünk ki nagyraecsuült vevőinknek; ezek között a **két legna-
gyobb** nyereséget és pedig:

kétszer a nagy jutalmát **600.000** koronás főnyereséget
a legnagyobb **400.000** koronás főnyereséget

továbbá 5 á 100.000, 3 á 90.000, 2 á 80.000, 3 á 70.000, 3 á 60.000,
több 50.000, 40.000, 30.000, 25.000, 20.000, 15.000 és ezeken kívül
számtalan 10.000, 5000, 3000, 2000, 1000, 500 koronás és egyéb nagy
nyereséget.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydusabb osztály-
sorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerenese-sorsjegyet.

A most kezdődő 18-ik új magyar osztály-sorsjátékban
125.000 sorsjegyre **62.000** pénznyereséget jut.
és összesen **16 millió 457.000 korona** hatalmas összeget sorsolnak ki.

Rendelje meg a neve mellett
álló szerenese-számot!

Sok pénz széppé varázsolja az életet! Talán meglepi a
terj a feleséget vagy az asszony az urát a neve mel-
letti álló sorsjegy megvételé által egy főnyeresé-
nyel! A véletlen nagy szerenest játszik az életben és
köznyen meglehet, hogy éppen egy szerenese-sorsjegy
talán a neve mellett álló számot eltalálta, melyre egy
nagy nyereséget jut.

Agoston, Anna	19162	Agoston, Anna	20445	Albert, Anna	21619	Albert, Anna	2125	Anna, Aranka	24285	András, Borja	28881	András, Blanka	31832	Anna, Borbála	36431	Arnold, Boriska	37424	Arnold, Boldi	38169	Artúr, Bela	41734	Aurel, Brigitta	41938	Attila, Cecília	84309	Balázs, Bernadetta	84778	Balint, Béla	86995	Bernadett, Borbála	101404	Béla, Cecília	106309	Benedek, Eleonóra	123515	Zsuzsanna, Emma	123509	Daniel, Erzsébet	123513	David, Éva	123517	Dezsa, Evelin	3837	Dezsa, Erzsébet	38411	Éda, Ezzter	9388	Évelin, Évelin	19821	Klémén, Flóra	20589	Emil, Franciska	22082	Éntre, Erzsébet	24252	Erno, Genováva	24363	Perenc, Gertrud	29033	Friyes, Gertrud	34933	Fülöp, Gizella	36779	Gábor, Hedwig	38118	Gáspár, Heléna	38173	Gergely, Henriett	41795	Géza, Hermina	51398	Gusztáv, Kálmán	84702	György, Ibolyka	84780	Gyula, Júlia	89219	Hanna, Hona	101914	Hermán, Hana	123501	Hugo, Ika	123506	István, Iren	123546	Illés, Irma	123519	Imre, Izabella	123511	István, Janka	3512	Izidor, Johanna	8602	Ivan, Jolan	12305	Jakab, Jozsa	20284	János, Judit	20983	Jeno, Juliska	24283	József, Karolin	24265	Kalman, Katalin	28874	Károly, Katalin	29634	Kornel, Klara	35318	Kriszta, Klára	36825	Lajos, Kornelia	38138	László, Krisztina	38226	Leo, Kunigunda	41919	Lipót, Laura	64204	Lorinc, Lenke	84738	Mano, Leonia	86014	Markus, Lidia	93676	Mária, Lina	101939	Mátyás, Ludmilla	123502	Mihály, Lujza	123507	Miklós, Magdolna	123519	Miksa, Melvin	123514	Mór, Marcell	123515	Nándor, Mária	5483	Orbán, Martha	8826	Oskar, Matild	12314	Otto, Melánia	24441	Ódén, Nereisz	20859	Pal, Nuzsi	24236	Peter, Olga	24277	Pista, Paula	28876	Richard, Pelagie	12715	Róbert, Petronella	35649	Rudolf, Piroška	37441	Salamon, Regina	38191	Samu, Rozsika	38238	Sándor, Rozsika	41921	Simon, Sari	86991	Tamás, Szoci	84739	Tibor, Szereza	84739	Thomé, Theres	12717	Tivadar, Teréz	123505	Tóbiás, Teréz	123505	Vendel, Valéria	123505	Viktor, Veronika	123505	Vilmos, Vilmos	123505	Vinca, Vinka	123505	Zoltán, Zoltán	123505	Zsigmond, Zsigmond	123505
---------------	-------	---------------	-------	--------------	-------	--------------	------	--------------	-------	---------------	-------	----------------	-------	---------------	-------	-----------------	-------	---------------	-------	-------------	-------	-----------------	-------	-----------------	-------	--------------------	-------	--------------	-------	--------------------	--------	---------------	--------	-------------------	--------	-----------------	--------	------------------	--------	------------	--------	---------------	------	-----------------	-------	-------------	------	----------------	-------	---------------	-------	-----------------	-------	-----------------	-------	----------------	-------	-----------------	-------	-----------------	-------	----------------	-------	---------------	-------	----------------	-------	-------------------	-------	---------------	-------	-----------------	-------	-----------------	-------	--------------	-------	-------------	--------	--------------	--------	-----------	--------	--------------	--------	-------------	--------	----------------	--------	---------------	------	-----------------	------	-------------	-------	--------------	-------	--------------	-------	---------------	-------	-----------------	-------	-----------------	-------	-----------------	-------	---------------	-------	----------------	-------	-----------------	-------	-------------------	-------	----------------	-------	--------------	-------	---------------	-------	--------------	-------	---------------	-------	-------------	--------	------------------	--------	---------------	--------	------------------	--------	---------------	--------	--------------	--------	---------------	------	---------------	------	---------------	-------	---------------	-------	---------------	-------	------------	-------	-------------	-------	--------------	-------	------------------	-------	--------------------	-------	-----------------	-------	-----------------	-------	---------------	-------	-----------------	-------	-------------	-------	--------------	-------	----------------	-------	---------------	-------	----------------	--------	---------------	--------	-----------------	--------	------------------	--------	----------------	--------	--------------	--------	----------------	--------	--------------------	--------

Legnagyobb nyereségek esetleg 1.000.000 korona;
továbbá 1 jutalom 6000.000, 1 nyereséget 400.000, 1 á 200.000, 2 á
100.000, 2 á 90.000, 2 á 80.000, 2 á 70.000, 2 á 60.000, 1 á 50.000
3 á 40.000, 3 á 30.000, 6 á 25.000, 9 á 20.000, 13 á 15.000, 44 á
10.000 korona és még sok egyéb nyereséget.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:
1. eredeti sorsjegy frt. — .75, vagy K 1.50; 1. eredeti sorsjegy frt. 1.50 vagy 3 Kor.
2. " " " 3.—, " 6.—; 1. " " " 6.— " 12 "
A sorsjegyeket utánvétel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. Hivatalos
tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kerünk azonnal de legkésőbb
f. é. május hó 23-ig

hozzánk bizalommal beküldeni, miután fenti szerenese-számok gyorsan elfogynak és az
I. osztály huzása már május hó 23-án kezdetét veszti.

TÖRÖK A. és Tsa

Sürgönyczim: —
Törökek Budapest. bankháza BUDAPESTEN. — Sürgönyczim: —
Törökek Budapest.
Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.
Főrudánk osztálysorsjáték üzletei:
Központ: Feréz-körut 46 a
I. fiók: Váci-körut 4 a. II. fiók: Múzeum-körut 11 a

Hirdetéseket jutányos árért vesz fel
a kiadóhivatal.